

Beantwoording bestuursvraag

Registratienummer:
19.073133

Onderwerp	Problemen bij een te lage grondwaterstand	
Indiener	Dhr. E. Oostwouder	Partij CDA
Datum vraag	13 maart 2019	
Datum antwoord	22 juli 2019	
Bron	E-mail	
Portefeuillehouder	Dhr. S. Langeslag	

Context

In de rondvraag van de VV-vergadering van 13 maart 2019, stelt de heer Oostwouder de volgende vraag:

Vraag

De zomer van 2018 was buitengewoon droog en de media meldden dat de grondwaterstanden uitermate laag waren en deels nog zijn. Zelfs de akkerbouwers gaven aan van mening te zijn dat het waterpeil in de Hoofdvaart aan de lage kant was. In hoeverre is Rijnland bezig met het actief verhogen van de grondwaterstand? Veel huizen dateren van voor 1970 en lopen kans op paalrot bij een te lage grondwaterstand, maar ook niet onderheide huizen en boerderijen en monumenten kunnen lijden onder zware inklink. In hoeverre denkt Rijnland na over oplossingen?

Antwoord

Taken en verantwoordelijkheden grondwaterbeheer

Volgens de Waterwet zijn Waterschappen beheerder van het grondwater. Binnen het grondwaterbeheer zijn echter specifieke taken bij andere overheden (provincie en gemeente) belegd. Verder geldt dat de grondwaterzorgplicht bij de perceeleigenaar begint. Huis- en perceeleigenaren zijn zelf verantwoordelijk voor de staat van de woning/bedrijfsgebouw en het perceel. Eventuele schade aan een eigendom komt voor eigen rekening, of het nou reparatie van een lek dak, het waterdicht maken van een kruipruimte (of kelder) of het herstel van de fundering betreft.

Gemeenten zijn belast met de zorgplicht voor hemel- en grondwater. Dat betekent dat de gemeente (in het openbaar gebied) maatregelen moet treffen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zo veel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit geldt voor zover het treffen van maatregelen doelmatig is en dit niet tot de verantwoordelijkheid van provincie of waterschap behoort. Onderdeel van de zorgplicht is ook dat de gemeente hét aanspreekpunt voor burgers is voor vragen/klachten/meldingen over grondwater. Voor de burger is er daarmee maar één loket. Achter het loket kan de gemeente met andere partijen samenwerken om oorzaken van de overlast te achterhalen en eventuele maatregelen af te wegen.

Rijnland is de beheerder van het hele watersysteem in het gebied, dus niet alleen het oppervlaktewater, maar ook het grondwater. Door middel van het peilbeheer kan Rijnland sturen op de grondwaterstanden in het beheergebied. Door de overwegend slecht doorlatende ondergrond is de invloed van het oppervlaktewaterpeil op de grondwaterstand echter veelal beperkt. Daarnaast is Rijnland bevoegd gezag voor een groot aantal grondwateronttrekkingen (die onttrekkingen waarvoor de provincie géén bevoegd gezag is).

De provincie stelt de strategische kaders van het grondwaterbeheer op en is bevoegd gezag voor drie typen grondwateronttrekkingen: grote industriële onttrekkingen (>150.000 m³/jaar), grondwateronttrekkingen ten behoeve van de drinkwatervoorziening en bodemenergiesystemen.

Wat doet Rijnland?

Rijnland stelt peilbesluiten op waarbij het watersysteem zoveel mogelijk afgestemd wordt op de aan de grond gegeven bestemming. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de relatie tussen het oppervlaktewater en het grondwater.

Bij meldingen of vergunningaanvragen voor grondwateronttrekkingen toetst Rijnland aan de aan het watersysteem verbonden belangen, waaronder bijvoorbeeld risico's op funderingsschade in stedelijke gebieden. Indien noodzakelijk worden compenserende maatregelen voorgesteld zoals bijvoorbeeld het werken binnen damwanden of het in de grond retourneren van het onttrokken grondwater.

Rijnland werkt samen met gemeenten, burgers, kennis- en onderzoeksinstituten aan een klimaatbestendige inrichting van gebieden. Naast het watersysteem wordt daarbij bijvoorbeeld ook gekeken naar bodemdaling en riolering. Denk hierbij aan de coalitie 'Gouda stevige stad' dat mede gericht is op het ontwikkelen van kennis om de huidige situatie te begrijpen en mogelijke oplossingen aan te dragen.

Naar aanleiding van vragen van burgers over grondwater die ook bij Rijnland binnen kwamen tijdens de droogte van vorig jaar, heeft Rijnland, naast waar mogelijk advies gegeven, ook de berichtgeving op de website aangepast (<https://www.rijnland.net/over-rijnland/wat-doet-rijnland/voldoende-water/grondwatertaken>).

Algemene achtergrondinformatie

Tot slot wordt nog verwezen naar de onlangs opgestelde kamerbrief over bodemdaling, waarin de opgave en handelingsperspectieven van bodemdaling en funderingsschade nader toegelicht worden: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2019/06/20/rijksbrede-inzet-op-bodemdaling>